

Бекітілді
«Аяна» ЖМДББМ
директоры
Ж.Т. Рысбекова
« 25 » 09 2025 ж.

Жалпы сөйлеу тілі дамымаған II деңгейдегі жүргізілетін (жеке) Рашидов Азизге түзету- дамыту бағдарламасы

2025-2026 оқу жылы

Түсінік хат

Түзете-дамыту жұмыстарының әдістемесі келесі бағыттардың тұрады:

Сөйлеу тілін түсінуін дамыту:

- Жалпылама сипаттағы сөздермен енжар сөздікті толықтыру: тәулік бөліктері, жыл мезгілдерінің атауы, уақыт (кеше, бүгін, ертең);
- Ұқсас жағдайларды белгілейтін, іс-әрекеттерді ажырата алуды қалыптастыру;
- Етістіктің болымды және болымсыз түрін ажыратуға үйрету.
- Белсенді сөздік қорын дамыту;
- Сөзжасамның алғашқы дағдыларына қалыптастыру;
- Атау септігіндегі зат есімдерді жекеше және көпше түрде қолдану;
- Жекеше, көпше түрдегі зат есімдерді сын есіммен келістіру дағдысын дамыту;
- Сан есімдерді зат есімдермен келістіруді, өздік етістіктерді құра алуға үйрету;
- «Астында-үстінде», «алдында-артында-жанында», «алыс-жақын» үстеу мәндерін ажырату және қолдану дағдыларын дамыту;
- Көрінегі құралдар арқылы мағынасы бойынша қарама-қарсы сын есімдерді қолдануды дамыту;
- Кішірейткіш-еркелету мәніндегі заттарды атау (үй - үйшік, көп - көпшік) дағдыларын бекіту;
- Етістіктің болымды және болымсыз түрлерін қолдану дағдыларын дамыту;
- Етістіктің шақтарын (осы шақ, келер шақ, өткен шақ) қолдану;
- Жекеше түрде тәуелдік жалғаулы есімдіктерді қолдану дағдыларын дамыту; (Менің кітабым, сенің кітабың, оның кітабы);
- «Мен» жіктеу есімдігін зат есіммен келістіруді үйрету;

Байланыстырып сөйлеуді қалыптастыру:

- Сөйлеу тілінде жай сөйлемдерді қолдана алуға үйрету;
- Берілген графикалық схема бойынша сөйлемдерді құра алуға оқыту: «кім? – сипаты- зат – әрекет»;
- Схема және тірек суреттері бойынша қысқа сипатта әңгімелерді құрастыра алуға үйрету;
- Ілік септігінің жалғауы және заттық суреттер мен сұрақтарға сүйене отыра басқа септіктердің жалғауларының көмегімен жайытпа сөйлемді құра алуға оқыту;
- Сұрау сөйлемдерін құрастыру дағдыларын қалыптастыру: «Бұл не?», «Бұл кім?»;

Фонематикалық түсініктердің алғышартын қалыптастыру:

- Тілдік және тілдік емес дыбыстарды ажырату дағдыларын бекіту;
- Артикуляциялық жаттығулар арқылы сөйлеу аппаратының қимыл-қозғалысын дамыту;
- Ерте онтогенез дыбыстарын және дауысты дыбыстарды айту дағдыларын қалыптастыру;
- Берілген буындық құрылымдағы сөздерді айтуға үйрету;
- Буындық талдау мен жинақтау дағдыларының алғышарттарын қалыптастыру;

Сөйлеудің вербалды емес негізін қалыптастыру:

- Көріп қабылдауын, естіп қабылдауын дамыту;
- Есту және көру зейінін дамыту;
- Есте сақтауын дамыту;
- Ойлау операцияларын дамыту;
- Кеңістікте бағдарлау дағдыларын дамыту;
- Қолдың ұсақ моторикасын және саусақ қимылдарының тепе- теңдігін дамыту;
- Сөйлеу кезіндегі тыныс алуын және ұзақ ауыздан дем шығаруды қалыптастыру.

Айы	апта	Арнайы ұйымдастырылған түзетуші іс-әрекет	Арнайы ұйымдастырылған түзетуші іс-әрекеттің міндеттері
Қазан	1 апта	Сөйлеу әрекетін белсендіру және тілдің лексико-грамматикалық құрылымдарын дамыту	- Сөйлеу тілін түсінуін дамыту; - Артикуляциялық жаттығулар арқылы сөйлеу аппаратының қимыл-қозғалысын дамыту; - «Көкөністер» лексикалық тақырыбы бойынша сөздік қорын молайту;
		Сөйлеудің вербалды емес негізін қалыптастыру және просодиканы дамыту	- Сөйлеу қызметінің психологиялық негізін дамыту
	2 апта	Сөйлеу әрекетін белсендіру және тілдің лексико-грамматикалық құрылымдарын дамыту	- Атау септігіндегі зат есімдерді жекеше және көпше түрде қолдану; - «Жемістер» лексикалық тақырыбы бойынша сөздік қорын молайту;
		Сөйлеудің вербалды емес негізін қалыптастыру және просодиканы дамыту	- Артикуляциялық жаттығулар арқылы сөйлеу аппаратының қимыл-қозғалысын дамыту; - Сөйлеу қызметінің психологиялық негізін дамыту;
	3-4 апта	Сөйлеу әрекетін белсендіру және тілдің лексико-грамматикалық құрылымдарын дамыту	- Жекеше, көпше түрдегі зат есімдерді сын есіммен келістіру дағдысын дамыту; - «Орман. Саңырауқұлақ. Жидектер.» лексикалық тақырыбы бойынша сөздік қорын молайту;
		Сөйлеудің вербалды емес негізін қалыптастыру және просодиканы дамыту	- Артикуляциялық жаттығулар арқылы сөйлеу аппаратының қимыл-қозғалысын дамыту; - Сөйлеу қызметінің психологиялық негізін дамыту
	5 апта	Сөйлеу әрекетін белсендіру және тілдің лексико-грамматикалық құрылымдарын дамыту	- Кішірейткіш-еркелету мәніндегі заттарды атау (үй - үйшік, көл - көлшік) дағдыларын бекіту; - «Ойыншықтар» лексикалық тақырыбы бойынша сөздік қорын молайту

		Сөйлеудің вербалды емес негізін қалыптастыру және просодиканы дамыту	- Сөйлеу қызметінің психологиялық негізін дамыту; - Артикуляциялық жаттығулар арқылы сөйлеу аппаратының қимыл-қозғалысын дамыту;
Қараша	1 апта	Сөйлеу әрекетін белсендіру және тілдің лексико-грамматикалық құрылымдарын дамыту	- «Мен» жіктеу есімдігін зат есіммен келістіруді үйрету; - Ерте онтогенез дыбыстарын және дауысты дыбыстарды айту дағдыларын қалыптастыру; - «Дене мүшелері» лексикалық тақырыбы бойынша сөздік қорын молайту;
		Сөйлеудің вербалды емес негізін қалыптастыру және просодиканы дамыту	- Көріп қабылдауын, естіп қабылдауын дамыту; - Есту және көру зейінін дамыту
	2 апта	Сөйлеу әрекетін белсендіру және тілдің лексико-грамматикалық құрылымдарын дамыту	- Жекеше түрде тәуелдік жалғаулы есімдіктерді қолдану дағдыларын дамыту; - Ерте онтогенез дыбыстарын және дауысты дыбыстарды айту дағдыларын қалыптастыру; - «Киімдер» лексикалық тақырыбы бойынша сөздік қорын молайту;
		Сөйлеудің вербалды емес негізін қалыптастыру және просодиканы дамыту	- Көріп қабылдауын, естіп қабылдауын дамыту; - Есту және көру зейінін дамыту;
	3 апта	Сөз түсінігін дамыту Сөйлеу әрекетін белсендіру және тілдің лексико-грамматикалық құрылымдарын дамыту	- Көрнекі құралдар арқылы мағынасы бойынша қарама-қарсы сын есімдерді қолдануды дамыту; - Ерте онтогенез дыбыстарын және дауысты дыбыстарды айту дағдыларын қалыптастыру; - «Аяқ-киімдер» лексикалық тақырыбы бойынша сөздік қорын молайту; - Еліктеу арқылы етістіктерді қолдануын дамыту;
		Сөйлеудің вербалды емес негізін қалыптастыру және просодиканы дамыту	- Көріп қабылдауын, естіп қабылдауын дамыту; - Есту және көру зейінін дамыту;

Желтоқсан	4 апта	Сөз түсінігін дамыту Сөйлеу әрекетін белсендіру және тілдің лексико-грамматикалық құрылымдарын дамыту	- Сан есімдерді зат есімдермен келістіруді, өздік етістіктерді құра алуға үйрету; - Ерте онтогенез дыбыстарын және дауысты дыбыстарды айту дағдыларын қалыптастыру; - «Азық-түлік» лексикалық тақырыбы бойынша сөздік қорын молайту;
		Сөйлеудің вербалды емес негізін қалыптастыру және просодияны дамыту	- Сөйлеу қызметінің психологиялық негізін дамыту;
	1 апта	Сөз түсінігін дамыту Сөйлеу әрекетін белсендіру және тілдің лексико-грамматикалық құрылымдарын дамыту	- Етістіктің болымды және болымсыз түрлерін қолдану дағдыларын дамыту; - Ерте онтогенез дыбыстарын және дауысты дыбыстарды айту дағдыларын қалыптастыру; - «Пайдалы және зиянды тағамдар» лексикалық тақырыбы бойынша сөздік қорын молайту;
		Сөйлеудің вербалды емес негізін қалыптастыру және просодияны дамыту	- Тыныс алуын дамыту;
	2 апта	Сөз түсінігін дамыту Сөйлеу әрекетін белсендіру және тілдің лексико-грамматикалық құрылымдарын дамыту	- Етістіктің шақтарын (осы шақ, келер шақ, өткен шақ) ажырату және қолдану дағдыларын қалыптастыру; - Ерте онтогенез дыбыстарын және дауысты дыбыстарды айту дағдыларын қалыптастыру; - «Қыс» лексикалық тақырыбы бойынша сөздік қорын молайту;
		Сөйлеудің вербалды емес негізін қалыптастыру және просодияны дамыту	- Көріп қабылдауын, естіп қабылдауын дамыту; - Танымдық аймағын дамыту;
	3 апта	Сөз түсінігін дамыту Сөйлеу әрекетін белсендіру және тілдің лексико-грамматикалық құрылымдарын дамыту	- Етістіктің шақтарын (осы шақ, келер шақ, өткен шақ) ажырату және қолдану дағдыларын қалыптастыру; - Ерте онтогенез дыбыстарын және дауысты дыбыстарды айту дағдыларын қалыптастыру; - «Қыстайтын құстар» лексикалық тақырыбы бойынша сөздік қорын молайту;
		Сөйлеудің вербалды емес негізін	- Сөйлеу қызметінің психологиялық негізін дамыту;

		калыптастыру және просодиканы дамыту	
	4 апта	Сөз түсінігін дамыту Сөйлеу әрекетін белсендіру және тілдің лексико-грамматикалық құрылымдарын дамыту	- Етістіктің шақтарын (осы шақ, келер шақ, өткен шақ) ажырату және қолдану дағдыларын қалыптастыру; - Ерте онтогенез дыбыстарын және дауысты дыбыстарды айту дағдыларын қалыптастыру; - «Қыстық мерекелер» лексикалық тақырыбы бойынша сөздік қорын молайту;
		Сөйлеудің вербалды емес негізін қалыптастыру және просодиканы дамыту	- Көріп қабылдауын, естіп қабылдауын дамыту; - Дауыспен жұмыс;
Мамыр	1 апта	Сөз түсінігін дамыту Сөйлеу әрекетін белсендіру және тілдің лексико-грамматикалық құрылымдарын дамыту	- «З» дыбысының артикуляциялық қалпын қалыптастыру; - дыбысын қою; - Фонематикалық қабылдауын дамыту;
		Сөйлеудің вербалды емес негізін қалыптастыру және просодиканы дамыту	- «Дене мүшелері» лексикалық тақырыбы бойынша сөздік қорын молайту;
	2 апта	Сөз түсінігін дамыту Сөйлеу әрекетін белсендіру және тілдің лексико-грамматикалық құрылымдарын дамыту	- «С» дыбысының артикуляциялық қалпын қалыптастыру; - дыбысын қою; - Фонематикалық қабылдауын дамыту;
		Сөйлеудің вербалды емес негізін қалыптастыру және просодиканы дамыту	- «Дене мүшелері» лексикалық тақырыбы бойынша сөздік қорын молайту;

Педагог-логопед: М.М. Укасова

Түзету- дамыту жұмысы

Хаттама №1

Өткізген уақыты: Қазан 2025 ж

Рашидов Азиз: Жалпы сөйлеу тілінің дамымауының II деңгейі

Әдістеме: Сөйлеу әрекетін белсендіру, лексикалық тақырыптар, артикуляциялық жаттығулар

Мақсаты: Сөйлеуді түсінуін дамыту, сөздік қорын кеңейту, қарапайым сөйлем құрастыру

Барысы:

Баламен «Көкөністер», «Жемістер», «Ойыншықтар» тақырыптары бойынша жұмыс жүргізілді. Суреттер арқылы заттарды атау, сипаттау, салыстыру тапсырмалары берілді. Артикуляциялық жаттығулар орындалды. Жекеше және көпше түрлерді қолдану жаттықтырылды. Қарапайым сөйлемдер құрастыруға бағытталған жұмыстар жүргізілді.

Нәтиже:

Бала сөздерді түсінеді, 2–3 сөзден тұратын сөйлемдер құрай алады. Сөздік қоры кеңейді.

Ұсыныс:

Сөйлемдерді кеңейту, сөздерді байланыстырып сөйлеуде қолдануға үйрету.

Педагог-логопед: Укасова М.М.

Түзету- дамыту жұмысы

Хаттама №2

Өткізген уақыты: Қараша 2025 ж

Рашидов Азиз: Жалпы сөйлеу тілінің дамымауының II деңгейі

Әдістеме: Лексико-грамматикалық құрылым, сын есімдер, есімдіктер

Мақсаты: Сөздерді грамматикалық дұрыс қолдану

Барысы:

«Дене мүшелері», «Киімдер» тақырыптары бойынша сөздік жұмыстар жүргізілді. Сын есімдерді (үлкен, кіші, ұзын) қолдану арқылы заттарды сипаттау ұйымдастырылды. «Менін» есімдігін қолдану арқылы сөйлемдер құрастырылды.

Нәтиже:

Бала сөздерді тіркестіріп қолданады, сипаттау дағдылары қалыптаса бастады.

Ұсыныс:

Сын есімдерді сөйлем ішінде қолдануды бекіту, сөйлемді толық айтуда үйрету.

Педагог-логопед: Укасова М.М.

Түзету- дамыту жұмысы

Хаттама №3

Өткізген уақыты: Желтоқсан 2025 ж

Рашидов Азиз: Жалпы сөйлеу тілінің дамымауының II деңгейі

Әдістеме: Етістіктер, байланыстырып сөйлеу

Мақсаты: Әрекеттерді атау, сөйлемде қолдану

Барысы:

Суреттер бойынша әрекеттерді атау және сөйлем құрастыру жұмыстары жүргізілді. Етістіктердің шақтарын ажырату жаттықтырылды. Тыныс алу жаттығулары орындалды.

Нәтиже:

Бала әрекеттерді сөйлемде қолдана бастады.

Ұсыныс:

Өңгімелеу дағдыларын дамыту, сөйлемдерді толық айту.

Педагог-логопед: Укасова М.М.

Түзету- дамыту жұмысы

Хаттама №4

Өткізген уақыты: Қаңтар 2026 ж

Рашидов Азиз: Жалпы сөйлеу тілінің дамымауының II деңгейі

Әдістеме: Буындық құрылым, фонематикалық қабылдау

Мақсаты: Дыбыстарды дұрыс айту, сөз құрылымын дамыту

Барысы:

Сөздерді буынға бөлу, дыбыстарды дұрыс айту жаттығулары жүргізілді. «Жануарлар» тақырыбы бойынша сөздермен жұмыс жасалды.

Нәтиже:

Сөздерді анық айтуы жақсарды.

Ұсыныс:

Дыбыстарды дұрыс айтуға жаттықтыруды жалғастыру.

Педагог-логопед: Укасова М.М.

Түзету- дамыту жұмысы

Хаттама №5

Өткізген уақыты: Ақпан 2026 ж

Рашидов Азиз: Жалпы сөйлеу тілінің дамымауының II деңгейі

Әдістеме: Сын есімдер, етістіктер

Мақсаты: Сипаттау, сөйлем құрастыру

Барысы:

Заттарды сипаттау, салыстыру тапсырмалары орындалды. «Мамандықтар» тақырыбы бойынша әңгімелеу жұмыстары жүргізілді.

Нәтиже:

Бала сипаттап сөйлеуге талпынады.

Ұсыныс:

Сөйлемдерді толық және дұрыс айтуға үйрету.

Педагог-логопед: Укасова М.М.

Түзету- дамыту жұмысы

Хаттама №6

Өткізген уақыты: Наурыз 2026 ж

Әдістеме: Кеңістіктік ұғымдар

Мақсаты: Орналасу сөздерін қолдану

Барысы:

«Үстінде», «жанында», «астында» сөздері арқылы сөйлемдер құрастырылды.
Ойыншықтар арқылы практикалық тапсырмалар орындалды.

Нәтиже:

Кеңістіктік ұғымдарды дұрыс қолданады.

Ұсыныс:

Күнделікті сөйлеуде қолдануды бекіту.

Педагог-логопед: Укасова М.М.

Түзету- дамыту жұмысы

Хаттама №7

Өткізген уақыты: Сәуір 2026 ж

Рашидов Азиз: Жалпы сөйлеу тілінің дамымауының II деңгейі

Әдістеме: Сөйлем құрастыру

Мақсаты: Байланыстырып сөйлеу

Барысы:

Сурет бойынша қысқа әңгіме құрастыру, сұрақтарға толық жауап беру ұйымдастырылды.

Нәтиже:

Бала қысқа әңгіме құрай алады.

Ұсыныс:

Әңгімелеуді дамыту, сөйлеуді кеңейту.

Педагог-логопед: Укасова М.М.

Түзету- дамыту жұмысы

Хаттама №8

Өткізген уақыты: Мамыр 2025 ж

Рашидов Азиз: Жалпы сөйлеу тілінің дамымауының II деңгейі

Әдістеме: Дыбыс қою

Мақсаты: «С», «З» дыбыстарын дұрыс айту

Барысы:

Артикуляциялық жаттығулар, дыбыстарды сөз ішінде айту жұмыстары жүргізілді.

Нәтиже:

Дыбыстарды айтуы жақсарды.

Ұсыныс:

Дыбыстарды автоматтандыру, сөйлеуде дұрыс қолдану.

Педагог-логопед: Укасова М.М.